

Gevederde vriendjes – door Perry Vermeulen

Ze wonen al ruim veertig jaar in een hoekwoning op de Derde Haagstraat, in de schaduw van het kolossale wijkgebouw Westwijzer, maar begin daar niet over tegen het echtpaar Henraat. Marita (72) is in dezelfde straat geboren, Chris (74) komt van de andere kant van het kanaal. “De eerste jaren van ons huwelijk hebben we in de Binnenstad gewoond, maar daar ging ik kapot”, vertelt Marita. “Hier zijn we heel gelukkig. Of ja, tot ze dus met dat grote gebouw kwamen.” Wie Chris thuis interviewt, hoort veel vragen beantwoord worden door zijn vrouw. Een vermakelijk spel en je ziet hem denken: *zij wit 't toch weer beter*. Ze vullen elkaar naadloos aan en je kunt als bezoeker alleen maar hopen dat ze er over veertig jaar nog samen zitten met al hun smakelijke verhalen in plat Helmonds. Chris, Marita en de bijna honderd duiven in de achtertuin.

Maar niemand heeft het eeuwige leven. Chris: “Als we de *deufkes* niet hadden, waren we waarschijnlijk al weggeweest. Naar een appartement in de wijk, want 't Haagje willen we nooit meer uit. Ik moet dan afstand nemen van mijn hobby en dan heb ik niks meer om handen. Weg zijn dan mijn vriendjes. Maar als ik er eraan onderdoor ga, hou ik er gewoon mee op. Zo nuchter ben ik wel. Zo is het leven.”

Chris Henraat. Geboren in het door Duitsers bezette Helmond en inmiddels 52 jaar gelukkig getrouwd, vader van een zoon, opa van twee kleinkinderen. Metselaar van beroep, maar door het dag en nacht bijklussen al voor zijn vijftigste helemaal afgekeurd. “Ik was te jong om op te houden, heb het altijd met veel liefde gedaan. 's Avonds bijverdienen was voor mij heel normaal, maar het ging uiteindelijk ten koste van mijn gezondheid. En dan kom je dus thuis te zitten. Mijn zwager, de markante Helmonder Harrie van den Eventuin, verhuisde naar het Annaplein, waar geen plek was voor zijn duivenhok. Dat kwam bij ons te staan en zo begon het. We hebben hier nu hokken van in totaal negen bij twee meter, en alles was ooit van Harrie. Die dacht altijd groter dan een normaal mens. Vooral sinds zijn overlijden in 2001, ben ik helemaal ondergedompeld in de duivensport. Ik sta d'r voor op. Als ik wakker word, begin ik met de duiven. De stront opruimen, water geven, trainen. Ik ben vandaag nog naar Sterksel gereden om 21 jonge duiven los te laten. Twee zijn er nog niet thuis. Daar maak ik me wel 'n bietje ongerust over.” Marita zoekt oogcontact met mij, ze kijkt spottend maar liefdevol, plaagt haar man. Die laat zich echter niet tegenhouden in zijn enthousiasme. “Ze worden gewoon echt je vriendjes. Vooral de beste duif, dat is logisch. Een rooie, hij is al negen en met pensioen. Die zat ooit bij de beste twaalf van de provincie. Bij De Kim op de Mierloseweg geef ik mijn duiven af en dan worden ze meestal naar de Frans-Spaanse grens gebracht. Daar worden ze losgelaten, op Teletekst staat precies het tijdstip. Voor mij thuis is dan het afwachten al begonnen. Je bent dan echt iets van jezelf kwijt. Het komt dan op hun aan, zelf oefen je geen invloed meer uit. Gezonde spanning. Ijsberen, een sigaretje erbij. Wachten tot de eerste op de klep valt. En dan hoor je een bevrijdend piepgeluid. Ooit heb ik dat systeem nog op mijn nachtkastje laten installeren.” Marita lacht en maakt een wegwerpgebaar. “Dat weekend vergeet ik nooit meer. Al die piepjes in m'n slaapkamer. Hé, ik ben niet gek.”

En toen kwamen de problemen met het geheugen. “Een jaar of zes geleden kreeg ik het eerste signaal van dokter Dijkstra. Ik vergat dingen. Of ik herkende gezichten, maar kon niet meer op de namen komen. In het begin heb je er geen erg in, maar het wordt erger. Heb ik iets nu wel of niet gedaan? Waar heb ik het gereedschap ook alweer gelaten? Met welk woord kan ik dat ook alweer zeggen? De ziekte van Alzheimer. Het overkomt je, ik heb gewoon pech. Het is alsof de dingen letterlijk naar achteren kruipen in het hoofd. Godzijdank heb ik mijn sportvrienden. Zonder hen had ik de *deufkes* allang niet meer gehad. Ze helpen me met klokken, bellen om me aan dingen te herinneren, ze doen van alles. Je kent elkaar op de club soms al meer dan 25 jaar, dus dan is het heel fijn om te zien dat ze je niet laten vallen. Maar ook zij weten, ooit houdt het op. Weg, vriendjes. En ze herkennen mij, hè. Ik zit dan ook echt de hele dag bij die kooi. Maar goed. Aan alles komt een einde.”

Marita schenkt nog eens koffie bij. We lopen nog even naar buiten, waar het inmiddels donker begint te worden. Zij wijst weer naar Westwijzer, hij opent de deur van het voorste hok. De twee jonge duiven zijn nog niet thuis.